

נר שמואל

לענין ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"ח באדר ב תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - כ"ז

1. כמה דינים חלוקים יש בכתיבת שטר על שדה?

- א. רב: שני שטרות הן - החזיקו בשדה זו לזכות לפלוני וכתבו לו את השטר לראיה בעלמא. יכול לחזור בו רק מכתבת שטר הראיה.
- ב. ע"מ שתכתבו לו את השטר חוזר אף בשדה - כיון שהתנה את שליחותן לזכות, בשטר.
- ג. רב הונא מוסיף: שלשה שטרות הן: קודם נתינת הכסף או קודם שהחזיק, קדם מוכר וכתב לו את השטר. וכפי ששינו שמוטר למוכר לכתוב את השטר קודם וסמוך לקנין, [ואי"ז שטר מוקדם], אף כשאין הקונה עמו. וכיון שהחזיק קונה בקרקע נקנה שטר בכל מקום שהוא. מכאן הוכיחו למסקנה שלא צריך 'צבורים'.

2. נסתפקו האם צריך בקנין אגב שיאמר המוכר ללוקח קני קרקע וקני מטלטלין אגבה?

- אין להוכיח מהמשניות והברייתות דלעיל שלא מצינו בהם שהצריכוהו שיאמר, שהרי גם לא מצינו כלל שאמר 'קנה' וזה ודאי צריך שיאמר. פסקו להלכה - שצריך שיאמר 'אגב וקני' אמנם צבורים לא צריך.

3. אלו הוראות נוספות הובאו בענין קנין אגב?

- א. להקנות בקנין אגב, שדה במכר ומטלטלין במתנה - הוכיחו שמועיל מהמעשה 'עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו מושכר לו.
- ב. שדה לאחד ומטלטלין לאחר - רצו להוכיח שמועיל 'נתון לעקיבא בן יוסף כדי שיזכה בו לעניים ומקומו מושכר לו'.
- ג. ונדחה - א. מושכר למעשר. ב. אב"א - רבי עקיבא היה גבאי עניים ונחשב כיד עניים, וממילא שניהם נקנו לר"ע.
- ג. רבא - אם הלוקח לא שילם למוכר כנגד כל המטלטלין, קנה רק כנגד מעותיו. [וכן מוכח מהברייתא המבוארת להלן].

4. ברייתא במה יפה כוחו של כל אחד מקניני הקרקע?

- א. יפה כח הכסף מכח השטר - שהכסף פודין בו הקדשות ומעשר שני.
- ב. יפה כח השטר מכח הכסף - שהשטר מוציא בבת ישראל.
- ג. יפה כח שניהם מכח חזקה - ששניהם קונים בעבד עברי.
- ד. יפה כח חזקה מכח שניהם - שחזקה מכר לו עשר שדות בעשר מדינות, כיון שהחזיק באחת מהם קנאם כולם, ודווקא כשנתן לו דמי כולן, אבל לא נתן לו דמי כולן לא קנה אלא כנגד מעותיו.

5. הברייתא הנ"ל מסייעת לשמואל: מכר לו 10 שדות ב10 מדינות כיון שהחזיק באחת קנה כולן. מה רצו להוכיח מסברא?

- א. לשון א' - הסברא כשמואל - שהרי אם מסר לו עשר בהמות באפסר אחד ואמר לו קנה, וכי לא יקנה.. ונדחה - בבהמות איגודו בידו, בשדות אין איגודו בידו.
- ב. לשון ב' - הסברא דלא כשמואל - שהרי אם מסר לו עשר בהמות באפסר אחד ואמר לו 'זו קני', וכי יקנה את הכל.. ונדחה - בבהמות גופים מחולקים, אבל בשדות 'סדנא דארעא חד הוא'.

6. מנין לגלגול שבועה מן התורה?

- 'ואמרה האשה אמן אמן על האלה, אמן על השבועה, אמן אם מאיש זה, אמן אם מאיש אחר, אמן שלא סטייתי ארוסה ונשואה ושומרת יבם וכנוסה.
- ארוסה - אין מדובר שהשקה כשהיא ארוסה, שהרי שינוי ארוסה ושומרת יבם לא שוותות ולא נוטלות כתובה 'תחת אישך'.
- אלא שנסתרה כשהיא ארוסה, והשקה כשהיא נשואה, וקשה וכי המים יבדקוה, והרי בזמן שאין האיש מנוקה מעון אין המים בודקים את אשתו, אלא בהכרח ע"י גלגול. [ובדף הבא יבואר המקור לשאר מקומות]